

Briselē, 18.11.2021.
C(2021) 8442 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Sestais grozījums pagaidu regulējumā valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā, un grozījums pielikumā Komisijas Paziņojumam dalībvalstīm par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanai

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Sestais grozījums pagaidu regulējumā valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā, un grozījums pielikumā Komisijas Paziņojumam dalībvalstīm par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanai

1. IEVADS

1. Komisija 2020. gada 19. martā pieņēma paziņojumu “Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā”¹ (“pagaidu regulējums”). 2020. gada 3. aprīlī tā pieņēma pirmo grozījumu, kas ļautu sniegt atbalstu ar Covid-19 saistītu produktu pētniecības, testēšanas un ražošanas paātrināšanai, aizsargāt darbvietas un turpināt atbalstīt ekonomiku pašreizējās krīzes laikā². 2020. gada 8. maijā tā pieņēma otro grozījumu, lai krīzes skartajiem uzņēmumiem vēl vairāk atvieglotu piekļuvi kapitālam un likviditātei³. 2020. gada 29. jūnijā tā pieņēma trešo grozījumu, lai vēl vairāk atbalstītu mikrouzņēmumus, mazos uzņēmumus un jaunuzņēmumus un stimulētu privātos ieguldījumus⁴. 2020. gada 13. oktobrī tā pieņēma ceturto grozījumu par pagaidu regulējuma pagarināšanu, kas ļautu sniegt atbalstu krīzes skarto uzņēmumu nesegto pastāvīgo izmaksu daļas segšanai⁵. 2021. gada 28. janvārī tā pieņēma piekto grozījumu, lai vēl vairāk pagarinātu pagaidu regulējumu, pielāgotu tajā noteiktos atbalsta maksimālos apjomus un ar konkrētiem nosacījumiem varētu pārvērst atmaksājamos instrumentus tiešās dotācijās⁶.
2. Pagaidu regulējuma mērķis ir nodrošināt pienācīgu līdzsvaru starp uzņēmumiem piešķirto atbalsta pasākumu pozitīvo ietekmi un iespējamo negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību iekšējā tirgū. Valsts atbalsta kontroles mērķtiecīga un samērīga piemērošana nodrošina, ka valsts atbalsta pasākumi iedarbīgi palīdz skartajiem uzņēmumiem Covid-19 pandēmijas laikā un vienlaikus ierobežo nepamatotus iekšējā tirgus kropļojumus, saglabā iekšējā tirgus integritāti un nodrošina vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Tas sekmēs saimnieciskās darbības nepārtrauktību Covid-19 pandēmijas laikā un nodrošinās spēcīgu pamatu ekonomikas atveseļošanai pēc krīzes un paātrinās nepieciešamo zaļo un digitālo pārkārtošanos atbilstoši ES tiesību aktiem un Savienības mērķiem.
3. Ir nepieciešams pagarināt pagaidu regulējumā izklāstīto pasākumu termiņu līdz 2022. gada 30. jūnijam; pielāgot nesegto pastāvīgo izmaksu pasākuma atbalsta maksimālo apjomu, lai novērstu pašreizējās krīzes ieilgušās ekonomiskās sekas; nodrošināt ieguldījumu atbalstu ilgtspējīgai ekonomikas atveseļošanai un maksātpējas atbalstam; un precizēt un grozīt to konkrētu pagaidu valsts atbalsta pasākumu nosacījumus, kurus Komisija uzskata par saderīgiem ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ņemot

¹ Komisijas 2020. gada 19. marta Paziņojums, C(2020) 1863 (OV C 091I, 20.3.2020., 1. lpp.).

² Komisijas 2020. gada 3. aprīļa Paziņojums, C(2020) 2215 (OV C 112I, 4.4.2020., 1. lpp.).

³ Komisijas 2020. gada 8. maija Paziņojums, C(2020) 3156 (OV C 164, 13.5.2020., 3. lpp.).

⁴ Komisijas 2020. gada 29. jūnija Paziņojums, C(2020) 4509 (OV C 218, 2.7.2020., 3. lpp.).

⁵ Komisijas 2020. gada 13. oktobra Paziņojums, C(2020) 7127 (OV C 340I, 13.10.2020., 1. lpp.).

⁶ Komisijas 2021. gada 28. janvāra Paziņojums, C(2021) 564 (OV C 34, 1.2.2021., 6. lpp.).

vērā Covid-19 pandēmijas izraisītos nopietnos ekonomikas traucējumus visās dalībvalstīs. Papildus jāpagarina arī izslēgšana no nododamo risku valstu saraksta, kas iekļauts pielikumā Komisijas Paziņojumam dalībvalstīm par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanai (“paziņojums par ĪEKA”)⁷.

4. Pirmkārt, Komisija atgādina, ka pagaidu regulējums zaudēs spēku 2021. gada 31. decembrī. Pagaidu regulējumā arī bija paredzēts, ka Komisija līdz 2021. gada 31. decembrim minēto regulējumu pārskatītu, pamatojoties uz nozīmīgiem konkurences vai ekonomiskiem apsvērumiem.
5. Šajā kontekstā Komisija izvērtēja, vai atbalsts saskaņā ar pagaidu regulējumu joprojām ir nepieciešams, lai izlemtu, vai tas ir saglabājams arī pēc 2021. gada 31. decembra. Komisija jo īpaši aplūkoja šādus faktorus: no vienas puses, ekonomiskās situācijas attīstību ārkārtas apstākļos, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija; no otras puses, pagaidu regulējuma kā instrumenta piemērotību, lai nodrošinātu, ka valsts atbalsta pasākumi efektīvi palīdz skartajiem uzņēmumiem slimības uzliesmojuma laikā, vienlaikus ierobežojot nepamatotus iekšējā tirgus kropļojumus un nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
6. Saskaņā ar 2021. gada rudens ekonomikas prognozi⁸ tiek prognozēts, ka IKP pieaugs par 5,0 % 2021. gadā un 4,3 % 2022. gadā gan Savienībā, gan eurozonā. Tiek prognozēts, ka izlaides apjoms 2021. gada beigās atkal sasniegs pirmskrīzes līmeni (2019. gada 4. ceturksnis). Tomēr ar izaugsmes perspektīvu saistītā nenoteiktība un riski joprojām ir lieli, ņemot vērā Covid-19 infekciju skaita pieaugumu dažās dalībvalstīs, pieaugošo spriedzi piegādes ķēdēs un enerģijas cenu pieaugumu.
7. Dalībvalstis ir lielā apmērā izmantojušas pagaidu regulējumā paredzētās iespējas kā instrumentu, lai novērstu nopietnos ekonomiskos traucējumus, kuri ietekmē to ekonomiku, kā arī lai veicinātu tādu konkrētu saimniecisko darbību veikšanu, kuras nepieciešamas Covid-19 pandēmijas apkarošanai.
8. Ņemot vērā to, ka pagaidu regulējums ir bijis noderīgs instruments pandēmijas ekonomisko seku novēršanai, kā arī no dalībvalstīm saņemtās atsauksmes, Komisija uzskata, ka minētajā regulējumā noteikto pasākumu ierobežota pagarināšana līdz 2022. gada 30. jūnijam ir piemērota, lai nodrošinātu, ka valsts atbalsta pasākumi efektīvi palīdz slimības uzliesmojuma laikā skartajiem uzņēmumiem, vienlaikus saglabājot iekšējā tirgus integritāti un nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Šis ierobežotais pagarinājums nodrošinās arī to, ka uzņēmumiem, kurus joprojām skārusi krīze, pēkšņi netiek liegts nepieciešamais atbalsts. Tas ļaus saskaņoti atcelt attiecīgo atbalsta līmeni, ņemot vērā novēroto ekonomikas atveseļošanos. Šī pakāpeniskā atcelšana ir jāskata, ņemot vērā atveseļošanās neviendabīgumu, jo atsevišķas nozares un reģioni dažādās dalībvalstīs joprojām atpaliek no citiem. Pamatojoties uz pašlaik pieejamo informāciju, Komisija uzskata, ka pēc 2022. gada 30. jūnija, iespējams, nebūs nepieciešams papildu pagarinājums esošajiem pasākumu veidiem, kas ietverti 3.1. līdz 3.12. iedaļā. Tas jo īpaši attiecas

⁷ OV C 392, 19.12.2012., 1. lpp.

⁸ Eiropas Komisija, *Ekonomika un finanses: 2021. gada rudens prognoze* (starpposma prognoze) (2021. gada novembris).

uz esošajiem likviditātes pasākumiem; jaunajām uz nākotni vērstajām ieguldījumu atbalsta iespējām, kas paredzētas virzībai uz ilgtspējīgu atveseļošanu un maksātspējas atbalstam, vajadzētu būt labāk piemērotām atveseļošanas posmā, lai apmierinātu uzņēmējdarbības vajadzības un politikas mērķus, tostarp lai ierobežotu nepamatotus iekšējā tirgus izkropļojumus. Tomēr Komisija turpinās cieši uzraudzīt situāciju un novērtēt, vai kādi pasākumi ir jāpaplašina un/vai jāpielāgo, pamatojoties uz svarīgiem konkurences vai ekonomiskiem apsvērumiem.

9. Komisija arī uzskata par nepieciešamu pielāgot 3.1. iedaļā noteikto atbalsta maksimālo apjomu atbilstoši šim pagarinājumam.
10. Otrkārt, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ilgstošo ietekmi un kopš pagaidu regulējuma pieņemšanas pagājušo laiku, Komisija uzskata, ka ir nepieciešams palielināt atbalsta maksimālo apjomu, kas noteikts minētā regulējuma 3.12. iedaļā, šādi darot iespējamu mērķorientēta atbalsta piešķiršanu uzņēmumiem, kas cieš no ievērojamiem apgrozījuma zaudējumiem.
11. Treškārt, vairākas dalībvalstis ir uzsvērušas nepieciešamību mazināt uzņēmumu maksātspējas risku, izmantojot papildu iespējas parādu pārstrukturēšanai un atmaksājamu atbalsta instrumentu pārveidošanai par citiem atbalsta veidiem (piemēram, tiešajām dotācijām)⁹. Lai risinātu šīs bažas un mazinātu uzņēmumu maksātspējas risku, Komisija uzskata, ka līdz 2023. gada 30. jūnijam ir jānodrošina iespēja atmaksājamam atbalsta instrumentam konvertēt par citiem atbalsta veidiem saskaņā ar pagaidu regulējuma 3.1. un 3.12. iedaļu, ja tiek ievēroti piemērojamo iedaļu nosacījumi¹⁰. Turklāt Komisija arī uzskata, ka atmaksājamajiem instrumentiem saskaņā ar 3.1., 3.3. un 3.12. iedaļu var būt nepieciešama pārstrukturēšana saskaņā ar iesaistīto finanšu starpnieku parasto prudenciālo praksi. Šādu pārstrukturēšanu uzskatīs par saderīgu, ja to pabeigs vēlākais līdz 2023. gada 30. jūnijam un saskaņā ar šajā paziņojumā izklāstītajiem nosacījumiem. Jo īpaši šādā pārstrukturēšanā ir jāievēro nosacījumi, kas noteikti piemērojamajās iedaļās, un tā nedrīkst izraisīt sākotnēji piešķirto summu palielinājumu¹¹.
12. Turklāt šajā paziņojumā ir precizēts, ka dalībvalstis var pagarināt to garantiju termiņu, kas piešķirtas saskaņā ar pagaidu regulējuma 3.1. iedaļu, 3.2. iedaļu un 3.12. iedaļu, arī pēc minētās shēmas darbības beigām, ja tiek ievēroti minētajās iedaļās un 3.4. iedaļā paredzētie nosacījumi. Šāda pagarinājuma noteikumi būtu jāparedz sākotnējos garantijas līgumos starp valsti un kredītiestādēm vai finanšu iestādēm. Ja garantijas termiņš tiek pagarināts, minētajiem nosacījumiem nevajadzētu atstāt dalībvalsts iestāžu ziņā nekādu rīcības brīvību. Finansējuma sākotnējā piešķiršanas brīdī galasaņēmēji jāinformē, ka viņi var pieprasīt minētā finansējuma termiņa pagarinājumu, neskarot to, ka kredītiestādes vai finanšu

⁹ Sk. arī Eiropas Sistēmisko risku kolēģija: *Prevention and management of a large number of corporate insolvencies* (2021. aprīlis).

¹⁰ Komisija precizē, ka 2020. gada 13. oktobra paziņojuma (C(2020)7127, OV C 340I, 13.10.2020., 1. lpp.) 9. punkts attiecas arī uz atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar pagaidu regulējuma 3.12. iedaļu.

¹¹ Tas neskar pašreizējās iespējas piešķirt jaunu atbalstu saskaņā ar pagaidu regulējumu, ko var izmantot, lai atmaksātu esošos instrumentus, ar noteikumu, ka ir izpildīti attiecīgie nosacījumi, kas izklāstīti minētajā regulējumā. Nosakot, vai attiecīgais maksimālais apjoms ir pārsniegts, ņem vērā atbalstu, kas atmaksāts pirms jauna atbalsta piešķiršanas vai vienlaikus ar to.

iestādes var pieņemt vai noraidīt minēto pieprasījumu saskaņā ar to standarta politiku un procedūrām¹².

13. Ceturtkārt, Komisija uzskata, ka Savienības ekonomikas atveseļošanas lielā mērā noteiks vakcinācijas programmu īstenošanas ātrums un iespējamo vīrusa variantu attīstība, kā arī citi nezināmi faktori, piemēram, stāvoklis starptautiskajā ekonomikā un uzņēmumu un mājsaimniecību tēriņi un ieguldījumi.
14. Komisija atgādina, ka pēc 2008. gada krīzes Savienībā faktiski iestājās investīciju krituma risks, jo palielinājās privātā sektora parādsaistības. Pašreizējās krīze beigās finansiālās grūtības, izvairīšanās no riska un neizmantotā jauda dažās nozarēs varētu kavēt arī korporatīvos ieguldījumus un līdz ar to ilgtermiņa izaugsmi.
15. Ir lietderīgi, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, dalībvalstīm paredzēt papildu iespējas tieši atbalstīt ieguldījumus aktīvos, kā arī nodrošināt instrumentu Eiropas uzņēmumu pašu kapitāla stāvokļa uzlabošanai, ieviešot jaunu iedaļu par ieguldījumu atbalstu ilgtspējīgai ekonomikas atveseļošanai, kā arī jaunu iedaļu par maksāspējas atbalstu. Vienlaikus Komisija arī uzskata, ka ir elastīgāk jāpiemēro individuālas paziņošanas prasības shēmām saskaņā ar konkrētām spēkā esošām pamatnostādnēm, kas ir īpaši svarīgas līdzekļu atgūšanai ierobežotā laika posmā.
16. No vienas puses, ieguldījumu atbalstam būtu jāveicina tādu saimniecisko darbību attīstība, kas vajadzīgas, lai atgrieztos pie ilgtspējīgas ilgtermiņa izaugsmes un pārvarētu krīzes negatīvās ekonomiskās sekas, tostarp ieguldījumu nepietiekamības palielināšanos. Tam būtu arī jāatbalsta noturīgāka ekonomika nākotnei, vienlaikus efektīvi ierobežojot iespējamo negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību.
17. Šāds atbalsts var arī palīdzēt dalībvalstīm jo īpaši attīstīt tās saimnieciskās darbības, kas vajadzīgas, lai sasniegtu zaļās un digitālās pārkārtošanās mērķus, un atbalstīt atveseļošanu virzībā uz zaļāku un digitālāku nākotni, vienlaikus stiprinot noturību un saglabājot vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Tas ir svarīgs arī saistībā ar tūlītēju īstermiņa krīzes reaģēšanas pasākumu, galvenokārt likviditātes atbalsta ziņā, pakāpenisku atcelšanu un pāreju uz ekonomikas ilgtermiņa atveseļošanās veicināšanu. Lai panāktu vēlamu paātrinātu ieguldījumu izdevumu ietekmi, šā pasākuma piemērošana būtu jāierobežo līdz 2022. gada 31. decembrim.
18. Pandēmija un dalībvalstu veiktie pasākumi nolūkā apkarot Covid-19 vīrusa izplatīšanos, izraisīja tūlītēju saimnieciskās darbības kritumu nepieredzētā apmērā, jo īpaši attiecībā uz ieguldījumiem. Ņemot vērā šīs krīzes radītos ārkārtas apstākļus, Komisija uzskata, ka šā grozījuma 3.13. iedaļas noteikumus var piemērot atbalstam, kas piešķirts pēc 2020. gada 1. februāra, ja ir izpildīti visi nosacījumi un jo īpaši var pierādīt stimulējošo ietekmi. Šādus pasākumus nepieciešams vērst uz to pašu mērķi, kas noteikts 3.13. iedaļā, proti, jāstimulē krīzes dēļ ekonomikā uzkrātās ieguldījumu nepietiekamības pārvarēšana.

¹² Pagarinājuma rezultātā nevajadzētu palielināties procentu likmei vai maksas likmei, kas piemērojama pamatā esošajam instrumentam (tostarp saistībā ar galīgā saņēmēja reitinga pazemināšanu, pat ja pazemināšana notikusi pirms pieņemts lēmums par pagarinājuma pieprasījumu).

19. No otras puses, maksātspējas atbalsts ir svarīgs elements saimnieciskās darbības attīstībai daudzās nozarēs situācijās, kad uzņēmumi krīzes dēļ cieš no paaugstinātas parāda attiecības. Ņemot vērā vispārējo makroekonomisko parādsaistību pieaugumu, dalībvalstis var censties nodrošināt uzņēmumiem vieglāku piekļuvi privātiem ieguldījumiem pašu kapitāla veidā, vienlaikus ierobežojot iespējamo negatīvo ietekmi uz iekšējo tirgu. Šāds atbalsts var būt svarīgs elements, lai stiprinātu ekonomikas atveseļošanos. Ilgāks piemērošanas periods šim maksātspējas atbalsta pasākumu veidam ir piemērots, ņemot vērā sarežģītību un laiku, kas vajadzīgs šādu shēmu izveidei. Ņemot vērā minēto, šā pasākuma veida piemērošanas laikposmam būtu jāilgst līdz 2023. gada 31. decembrim.
20. Izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu,¹³ Komisija palīdz dalībvalstīm izstrādāt un īstenot reformas, kuru mērķis ir pārvarēt ieguldījumu nepietiekamību un paātrināt zaļo un digitālo pārkārtošanos. Dalībvalstis var lūgt atbalstu, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu, ar mērķi izstrādāt un ieviest maksātspējas atbalsta pasākumus.
21. Piektkārt, pagaidu regulējuma piemērošana ir parādījusi, ka ir nepieciešami papildu skaidrojumi un grozījumi attiecībā uz citiem minētā regulējuma punktiem, it īpaši 1.3., 3.11. un 4. iedaļas punktiem, un ka jāpievieno jauni instrumenti 3.13. un 3.14. iedaļā.
22. Tāpēc dalībvalstis var paredzēt izmaiņas spēkā esošajos atbalsta pasākumos, ko Komisija apstiprinājusi saskaņā ar pagaidu regulējumu, lai pagarinātu to piemērošanas periodu līdz 2022. gada 30. jūnijam, atļautu dažu instrumentu restrukturizāciju vai konvertēšanu līdz 2023. gada 30. jūnijam, ieviestu jaunus pasākumus, ar kuriem atbalsta ieguldījumus ilgtspējīgā atveseļošanā līdz 2022. gada 31. decembrim, vai jaunus pasākumus maksātspējas atbalsta nodrošināšanai līdz 2023. gada 31. decembrim. Dalībvalstis var arī paredzēt esošajiem pasākumiem, kas apstiprināti saskaņā ar 3.12. iedaļu, atvēlētā budžeta palielināšanu vai citu grozījumu ieviešanu, lai saskaņotu minētos pasākumus ar pagaidu regulējumu, kurš grozīts ar šo paziņojumu. Tas, ievērojot grozītā regulējuma ierobežojumus, var ietvert arī jaunu vai esošu atbalsta pasākumu īpašu pielāgošanu nozarēm, kuras konkrētās dalībvalstīs īpaši skārusi krīze.
23. Dalībvalstis, kas plāno pagarināt vai modificēt esošās shēmas, ir aicinātas darīt zināmu visu to esošo atbalsta pasākumu sarakstu, kuros tās plāno izmaiņas, un sniegt šā paziņojuma pielikumā prasīto informāciju. Tādējādi Komisija varēs pieņemt vienu lēmumu par visiem sarakstā iekļautajiem paziņotajiem pasākumiem.
24. Visbeidzot, Komisija uzskata, ka tai vajadzētu turpināt piemērot paziņojuma par īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanu ("ĪEKA") noteikumus arī pēc 2021. gada, lai vajadzības gadījumā nodrošinātu koordinētu pāreju uz parasto tirgus praksi vai īpašu shēmu pieņemšanu saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem. Tā attiecīgi līdz 2022. gada 31. martam pagarina visu to valstu pagaidu izslēgšanu, kuras iekļautas ĪEKA pielikumā iekļautajā nododamo risku valstu sarakstā.
25. Paziņojumā par ĪEKA ir paredzēts, ka nododamos riskus eksporta kredītu apdrošinātāji nesedz ar dalībvalstu atbalstu. Komisija 2020. gada martā konstatēja,

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

ka Covid-19 pandēmijas rezultātā pastāv pietiekamas privātās apdrošināšanas spējas trūkums īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanai kopumā, un visus komerciālos un politiskos riskus, kas saistīti ar eksportu uz paziņojuma par ĪEKA pielikumā uzskaitītajām valstīm, līdz 2020. gada 31. decembrim uzskata par uz laiku nenododamiem¹⁴. Komisija ar saviem 2020. gada 13. oktobra un 2021. gada 28. janvāra paziņojumiem pagarināja minētā pagaidu izņēmuma piemērošanu attiecīgi līdz 2021. gada 30. jūnijam un 2021. gada 31. decembrim. Pašreizējā ĪEKA darbības termiņš beigsies 2021. gada 31. decembrī, un to aizstās jauns paziņojums, kurā joprojām tiks ņemts vērā nenododamā riska kritērijs.

26. Ņemot vērā grūtības, ko aizvien rada Covid-19 pandēmija, un ievērojot paziņojuma par ĪEKA 35. un 36. punktu, Komisija rīkoja sabiedrisko apspriešanu, lai novērtētu īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanas pieejamību un noteiktu, vai pašreizējā tirgus situācija varētu pamatot to, ka tiek pagarināta visu valstu izslēgšana no paziņojuma par ĪEKA pielikumā iekļautā nododamo risku valstu saraksta arī pēc 2021. gada 31. decembra.
27. Ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas rezultātus, kā arī globālās pazīmes, kas liecina par Covid-19 ilgstošo graujošo ietekmi uz Savienības ekonomiku kopumā, Komisija uzskata, ka minētās izslēgšanas pagarināšana par trīs mēnešiem ir piemērots risinājums, lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju, pirms visu pielikumu uzskaitīto valstu riski no 2022. gada 1. aprīļa atkal tiek uzskatīti par nododamiem. Pierādījumi, ko apspriešanās laikā iesniedza privātie apdrošinātāji un vairākas dalībvalstis, liecina, ka privātie apdrošinātāji sāka nodrošināt segumu, lai apkalpotu eksportētājus, kuri darbojas visbūtiskākajos tirgos. Tajā pašā laikā saņemtās papildu atsauksmes liecina, ka tirgus kapacitāte joprojām ir nepietiekama, lai segtu visus ekonomiski pamatotos riskus eksportam uz valstīm, kas iekļautas ĪEKA pielikumā ietvertajā nododamo risku valstu sarakstā. Tāpēc šādos apstākļos Komisija visus komerciālos un politiskos riskus, kas saistīti ar eksportu uz ĪEKA pielikumā uzskaitītajām valstīm, turpinās uzskatīt par pagaidu nenododamiem līdz 2022. gada 31. martam. Tas ir pagarinājums ar mērķi nodrošināt vienmērīgu pāreju uz parasto tirgus praksi vai īpašu shēmu pieņemšanu saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem, ja nepieciešams.

2. PAGAUDU REGULĒJUMA GROZĪJUMI

28. Turpmāk minētie grozījumi Pagaidu regulējumā valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā, stāsies spēkā 2021. gada 18. novembrī.
29. Iekļauj šādu 14.a punktu:

“Komisija atzīst, ka Covid-19 pandēmija un tās ierobežošanai veiktie pasākumi ir radījuši ārkārtas apstākļus daudziem uzņēmumiem. Šādā unikālā situācijā un atkarībā no konkrētā gadījuma Komisija precizē, ka var būt pamatoti, ka pašu ieguldījumi Pamatnostādņu par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai(*) (“Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes”) 62.–64. punkta nozīmē saglabājas zem 50 % no pārstrukturēšanas izmaksām, ja vien tie joprojām ir būtiski un ietver papildu finansējumu saskaņā ar

¹⁴ Komisijas paziņojums, ar ko groza pielikumu Komisijas Paziņojumam dalībvalstīm par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanai (OV C 101I, 28.3.2020., 1. lpp.).

tirgus apstākļiem. Pašreizējās situācijas ārkārtas un neparedzamais raksturs var pieļaut izņēmumus arī no principa “vienreiz un pēdējoreiz” saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 72. punkta c) apakšpunktu, ja atkārtotās grūtības rada Covid-19 pandēmija un tās izraisītā ekonomikas lejupslīde, t.i., ja attiecīgais uzņēmums Covid-19 pandēmijas un turpmākās ekonomikas lejupslīdes dēļ ir kļuvis par grūtībās nonākušu uzņēmumu. Lai izvairītos no šaubām, jāatzīmē, ka joprojām tiek piemēroti pārējie Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu noteikumi un jo īpaši vajadzība pēc pārstrukturēšanas plāna, dzīvotspējas atjaunošanas ilgtermiņā un sloga sadales.”

(*) Komisijas paziņojums (OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.).

30. 19. zemsvītras piezīmi, kas pievienota regulējuma 22. punkta a. apakšpunktam, aizstāj ar šādu:

31. “(*) Atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz saskaņā ar šo iedaļu apstiprinātām shēmām, un kas atmaksāts pirms jauna atbalsta piešķiršanas saskaņā ar šo iedaļu, netiek ņemts vērā, nosakot, vai ir pārsniegts attiecīgais robežlielums.”

32. Regulējuma 22. punkta a. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a. Kopējā atbalsta summa jebkurā brīdī nepārsniedz 2,3 miljonus EUR vienam uzņēmumam.(*) Atbalstu var piešķirt tiešo dotāciju, nodokļu un maksājumu atvieglojumu veidā vai citā veidā, piemēram, atmaksājamu avansu, garantiju, aizdevumu un pašu kapitāla veidā, ar nosacījumu, ka šādu pasākumu kopējā nominālvērtība nepārsniedz kopējo maksimālo summu 2,3 miljonus EUR vienam uzņēmumam; vienmēr izmanto bruto summas, proti, summas pirms nodokļu vai jebkādu citu maksu atskaitīšanas;

(*) Atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz saskaņā ar šo iedaļu apstiprinātām shēmām, un kas atmaksāts pirms jauna atbalsta piešķiršanas, netiek ņemts vērā, nosakot, vai ir pārsniegts attiecīgais robežlielums.”

33. Regulējuma 22. punkta d. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“d. atbalsts tiek piešķirts ne vēlāk kā 2022. gada 30. jūnijā; (*)

(*) Ja atbalsts ir piešķirts nodokļu atvieglojumu veidā, nodokļa saistībām, attiecībā uz kurām šis atvieglojums piešķirts, ir jāiestājas ne vēlāk kā 2022. gada 30. jūnijā.”

34. Regulējuma 23. punkta a. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a. kopējā atbalsta summa jebkurā brīdī nepārsniedz 345 000 EUR vienam uzņēmumam, kas darbojas zvejniecības un akvakultūras nozarē (*), vai 290 000 EUR vienam uzņēmumam, kas darbojas lauksaimniecības produktu primārās ražošanas jomā (**);(***) atbalstu var piešķirt tiešo dotāciju, nodokļu un maksājumu atvieglojumu veidā vai citā veidā, piemēram, atmaksājamu avansu, garantiju, aizdevumu un pašu kapitāla veidā, ar nosacījumu, ka šādu pasākumu kopējā nominālvērtība nepārsniedz kopējo maksimālo summu 345 000 EUR vai 290 000 EUR vienam uzņēmumam; vienmēr izmanto bruto summas, proti, summas pirms nodokļu vai jebkādu citu maksu atskaitīšanas;

(*) Saskaņā ar definīciju 2. panta 1. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 717/2014 (2014. gada 27. jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un

108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (OV L 190, 28.6.2014., 45. lpp.).

(**) Saskaņā ar definīcijām 2. panta 5. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 702/2014 (2014. gada 25. jūnijs), ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 193, 1.7.2014., 1. lpp.).

“(***) Atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz saskaņā ar šo iedaļu apstiprinātām shēmām, un kas atmaksāts pirms jauna atbalsta piešķiršanas, netiek ņemts vērā, nosakot, vai ir pārsniegts attiecīgais robežlielums.”

35. Regulējuma 23.a punktu aizstāj ar šādu:

“Ja uzņēmums darbojas vairākās nozarēs, kurām piemēro dažādas maksimālās summas saskaņā ar 22. punkta a. apakšpunktu un 23. punkta a. apakšpunktu, attiecīgā dalībvalsts piemērotā veidā, piemēram, izmantojot uzskaites nodalīšanu, nodrošina, ka attiecībā uz katru no minētajām darbībām tiek ievēroti maksimālie apjomi un ka netiek pārsniegta maksimālā kopējā summa 2,3 miljonu EUR apmērā vienam uzņēmumam. Ja uzņēmums darbojas nozarēs, uz kurām attiecas 23. punkta a. apakšpunkts, nedrīkstētu pārsniegt maksimālo kopējo summu 345 000 EUR apmērā vienam uzņēmumam.”

36. 27. zemsvēitras piezīmi, kas pievienota regulējuma 23. punktam, aizstāj ar šādu:

“(*) Atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz saskaņā ar šo iedaļu apstiprinātām shēmām, un kas atmaksāts pirms jauna atbalsta piešķiršanas saskaņā ar šo iedaļu, netiek ņemts vērā, nosakot, vai ir pārsniegts attiecīgais robežlielums.”

37. Regulējuma 23.b punktu aizstāj ar šādu:

“23.b Pasākumus, kas atmaksājami avansu, garantiju, aizdevumu vai citu atmaksājami instrumentu veidā piešķirti saskaņā ar šo paziņojumu, var pārvērst citos atbalsta veidos, piemēram, dotācijās, ar nosacījumu, ka pārvēršana notiek vēlākais līdz 2023. gada 30. jūnijam un tiek ievēroti šīs iedaļas nosacījumi.”

38. Regulējuma 25. punkta c. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c. garantiju piešķir vēlākais līdz 2022. gada 30. jūnijam;”

39. Regulējuma 25. punkta d. apakšpunkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“d. aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir pēc 2022. gada 30. jūnija, kopējā aizdevuma summa vienam saņēmējam nepārsniedz:”

40. Regulējuma 25. punkta e. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“e. aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir līdz 2022. gada 30. jūnijam, aizdevuma pamatsumma ar Komisijai sniegtu dalībvalsts pienācīgu pamatojumu var pārsniegt 25. punkta d. apakšpunktā minēto summu ar nosacījumu, ka joprojām tiek nodrošināta atbalsta proporcionalitāte, ko dalībvalsts apliecina Komisijai;”

41. Regulējuma 27. punkta c. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

- “c. aizdevuma līgumi ir parakstīti vēlākais 2022. gada 30. jūnijā, un to maksimālais ilgums ir seši gadi, izņemot gadījumus, kad tie ir modulēti saskaņā ar 27. punkta b. apakšpunktu;”
42. Regulējuma 27. punkta d. apakšpunkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:
- “d. aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir pēc 2022. gada 30. jūnija, kopējā aizdevuma summa vienam saņēmējam nepārsniedz;”
43. Regulējuma 27. punkta e. apakšpunktu aizstāj ar šādu:
- “e. aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir līdz 2022. gada 30. jūnijam, aizdevuma pamatsumma ar Komisijai sniegtu dalībvalsts pienācīgu pamatojumu var pārsniegt 27. punkta d. apakšpunktā minēto summu ar nosacījumu, ka joprojām tiek nodrošināta atbalsta proporcionalitāte, ko dalībvalsts apliecina Komisijai;”
44. Iekļauj šādu 27.b punktu:
- “27.b Komisija uzskata, ka gadījumā, ja atmaksājami instrumenti, kas piešķirti saskaņā ar šo iedaļu, 3.1. vai 3.12. iedaļu, ir jāpārstrukturē, tas ir saderīgi, ja: i) to pamatā ir konkrēta gadījuma konkrētās situācijas rūpīga ekonomiskā analīze, kas ir daļa no parastās prudenciālās uzraudzības prakses; ii) tajos ir ievēroti piemērojamās iedaļas nosacījumi, jo īpaši attiecībā uz minimālajām kredītriska rezervēm un maksimālo ilgumu, kā arī 3.4. iedaļas prasības (attiecīgā gadījumā); iii) to rezultātā nepalielinās sākotnēji piešķirtā aizdevuma summa; un iv) šāda pārstrukturēšana notiek vēlākais līdz 2023. gada 30. jūnijam.”
45. Regulējuma 33. punktu aizstāj ar šādu:
- “33. Šajā kontekstā Komisija visus komerciālos un politiskos riskus, kas saistīti ar eksportu uz paziņojuma par ĪEKA pielikumā uzskaitītajām valstīm, līdz 2022. gada 31. martam uzskata par uz laiku nenododamiem.”
46. Regulējuma 35. punkta a. apakšpunktu aizstāj ar šādu:
- “a. atbalstu piešķir tiešo dotāciju, atmaksājamu avansu vai nodokļu atvieglojumu veidā līdz 2022. gada 30. jūnijam;”
47. Regulējuma 37. punkta b. apakšpunktu aizstāj ar šādu:
- “b. atbalstu piešķir tiešo dotāciju, nodokļu atvieglojumu vai atmaksājamu avansu veidā līdz 2022. gada 30. jūnijam;”
48. Regulējuma 39. punkta b. apakšpunktu aizstāj ar šādu:
- “b. atbalstu piešķir tiešo dotāciju, nodokļu atvieglojumu vai atmaksājamu avansu veidā līdz 2022. gada 30. jūnijam;”
49. Regulējuma 41. punktu aizstāj ar šādu:
- “41. Komisija par saderīgām ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, uzskatīs atbalsta shēmas, kuras ietver nodokļu maksājumu vai sociālā nodrošinājuma iemaksu atlikšanu un kuras piemēro, piemēram, konkrētu nozaru, reģionu vai noteikta lieluma uzņēmumiem (ieskaitot pašnodarbinātas personas), ko īpaši skārusi Covid-19 pandēmija. Tas attiecas arī uz pasākumiem, kas paredzēti saistībā ar fiskālajām un sociālā nodrošinājuma saistībām, kuru mērķis ir

atvieglot likviditātes ierobežojumus, ar ko saskaras atbalsta saņēmēji; šādi pasākumi tostarp, bet ne tikai, ir periodisku maksājumu atlikšana, vienkāršāka piekļuve nodokļu parāda maksājumu plāniem un bezprocentu perioda piešķiršana, nodokļu parāda atgūšanas apturēšana, paātrināta nodokļu atmaksa un citi. Atbalstu piešķir līdz 2022. gada 30. jūnijam, un maksājums nav atliekams ilgāk par 2023. gada 30. jūniju.”

50. Regulējuma 43. punkta c. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c. individuāla atbalsta piešķirumus algas subsīdiju shēmas ietvaros piešķir ne vēlāk kā 2022. gada 30. jūnijā tiem darbiniekiem, kuri citādi būtu atlaisti tāpēc, ka Covid-19 pandēmijas dēļ ir pārtraukta vai samazināta uzņēmējdarbība (vai pašnodarbinātām personām, kuru uzņēmējdarbību negatīvi ietekmējusi Covid-19 pandēmija), un ar nosacījumu, ka visā periodā, par kuru piešķirts atbalsts, ar šiem darbiniekiem netiek pārtrauktas darba attiecības (vai ar nosacījumu, ka pašnodarbinātā persona turpina uzņēmējdarbību visā periodā, par kuru piešķirts atbalsts);”

51. Regulējuma 48. punktu aizstāj ar šādu:

“48. Covid-19 rekapitalizācijas pasākumus piešķir ne vēlāk kā 2022. gada 30. jūnijā.”

52. Iekļauj šādu 77.a punktu:

“77.a Atkāpjoties no iepriekš minētā, aizliegums veikt neobligātus kupona maksājumus neattiecas uz:

a. hibrīdkapitāla instrumentiem, kas emitēti vienlaikus (*) un ar tādu pašu subordinācijas līmeni un kuponu, kas nepārsniedz Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentiem izsniegto kuponu par ne vairāk kā 150 bāzes punktiem. Turklāt Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentiem būtu jāpārsniedz 20 % no kopējās hibrīdemisijas (**);

b. hibrīdkapitāla instrumentiem, kas emitēti pēc Covid-19 rekapitalizācijas, ar noteikumu, ka ieņēmumi no šiem instrumentiem tiek izmantoti vienīgi, lai izpirktu Covid-19 rekapitalizācijas instrumentus un/vai hibrīdkapitāla instrumentus, kuri emitēti saskaņā ar šo 77.a punktu; kā arī

c. Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentiem, ja valsts tos pārdod privātiem ieguldītājiem (t.i., ne valsts iestādēm) par cenu, kas ir vienāda ar hibrīdinstrumenta nominālvērtību vai lielāka par to, plus uzkrātajiem nesamaksātajiem kuponiem, ieskaitot saliktos procentus.

Jebkurā gadījumā neobligātie kupona maksājumi par Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentiem tiek veikti pirms jebkādiem attiecīgiem kupona maksājumiem par hibrīdkapitāla instrumentiem, uz kuriem attiecas neobligāto kuponu maksājumu aizlieguma atcelšana saskaņā ar šo punktu, vai vienlaikus ar tiem.

Neskarot b) apakšpunktā izklāstītās izpiršanas iespējas, ja tiek daļēji vai pilnībā izpirkti hibrīdkapitāla instrumenti, uz kuriem attiecas neobligāto kuponu maksājumu aizlieguma atcelšana saskaņā ar šo apakšpunktu, saņēmējs: i) izpērk vismaz tādu pašu Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentu summu (**); vai ii) emitē vismaz tādu pašu jauno hibrīdkapitāla instrumentu apjomu; vai iii) ja ne i), ne ii) punkts nav

izpildīts sešu mēnešu laikā no hibrīdinstrumentu daļējas vai pilnas izpirkšanas, ar atpakaļejošu spēku no hibrīdkapitāla instrumenta izpirkšanas dienas palielina atlīdzību par neatmaksātajiem Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentiem. Pēdējā minētajā gadījumā atlīdzības palielinājumu aprēķina kā maksimālo soli (***), ko var piemērot izpirkto hibrīdkapitāla instrumentu darbības laikā, kuru piemēro šāda instrumenta nominālajai summai (****), ar vismaz 100 bāzes punktiem. Turklāt Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentu daļējas izpirkšanas gadījumā vai jaunu hibrīdkapitāla instrumentu emisijas gadījumā nominālvērtību, kurai piemēro šo samaksas palielinājumu, attiecīgi samazina.

Šī atkāpe attieksies uz visiem iepriekš minētajiem hibrīdkapitāla instrumentiem, kas emitēti, sākot ar 2021. gada 18. novembri, tostarp saistībā ar Covid-19 rekapitalizācijas pasākumiem, kas jau ir piešķirti saskaņā ar Komisijas atļauju pirms šā datuma.

(*) Šajā punktā hibrīdkapitāla instrumentus, kas emitēti sešu mēnešu laikā pēc Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentu emisijas, uzskata par emitētiem vienlaikus ar minētajiem instrumentiem.

(**) Šādus hibrīdkapitāla instrumentus ņem vērā novērtējumā saskaņā ar 54. punktu.

(***) Līdz esošo Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentu kopsummai.

(****) Starpība starp līgumā noteiktajām maksimālajām un minimālajām kupona likmēm hibrīdinstrumentu darbības laikā.

(*****) Ja saņēmējs izpērk vairākas hibrīdkapitāla instrumentu daļas ar atšķirīgām procentu likmēm, šie nosacījumi jāpiemēro katram laidienam atsevišķi.”

53. Regulējuma 87. punkta a. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a. atbalsts tiek piešķirts ne vēlāk kā 2022. gada 30. jūnijā, un tas sedz nesegtas pastāvīgās izmaksas, kas radušās laikposmā no 2020. gada 1. marta līdz 2022. gada 30. jūnijam, tostarp šādas izmaksas, kas radušās minētā laikposma daļā (“attiecināmais laikposms”),”

54. 75. zemsvītras piezīmi, kas pievienota regulējuma 87. punkta b. apakšpunktam, aizstāj ar šādu:

“(*) Pārskata laikposms ir laikposms 2019. gadā neatkarīgi no tā, vai attiecināmais laikposms ir 2020., 2021. vai 2022. gadā.”

55. Regulējuma 87. punkta d. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“d. jebkurā gadījumā kopējā atbalsta summa nepārsniedz 12 miljonus EUR vienam uzņēmumam (*). Atbalstu var piešķirt tiešo dotāciju, nodokļu un maksājumu atvieglojumu veidā vai citā veidā, piemēram, atmaksājamu avansu, garantiju, aizdevumu un pašu kapitāla veidā, ar nosacījumu, ka šādu pasākumu kopējā nominālvērtība nepārsniedz kopējo maksimālo summu 12 miljoni EUR vienam uzņēmumam; vienmēr izmanto bruto summas, proti, summas pirms nodokļu vai jebkādu citu maksu atskaitīšanas;

“(*) Atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz saskaņā ar šo iedaļu apstiprinātām shēmām, un kas atmaksāts pirms jauna atbalsta piešķiršanas saskaņā ar šo iedaļu, netiek ņemts vērā, nosakot, vai ir pārsniegts attiecīgais robežlielums.”

56. Iekļauj šādu 87.a punktu:

“87.a Pasākumus, kas atmaksājumu avansu, garantiju, aizdevumu vai citu atmaksājumu instrumentu veidā piešķirti saskaņā ar šo paziņojumu, var pārvērst citos atbalsta veidos, piemēram, dotācijās, ar nosacījumu, ka pārvēršana notiek vēlākais līdz 2023. gada 30. jūnijam un tiek ievēroti šīs iedaļas nosacījumi.”

57. Iekļauj šādu iedaļu:

“3.13. Ieguldījumu atbalsts ilgtspējīgai atveseļošanai

88. Dalībvalstis var paredzēt atbalstu privātiem ieguldījumiem kā stimulu, lai pārvarētu krīzes dēļ ekonomikā radušos ieguldījumu nepietiekamību. Šādi stimuli varētu veicināt konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību.

89. Komisija šādus pasākumus uzskatīs par saderīgiem ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja būs izpildīti šādi nosacījumi:

a. atbalsts tiek piešķirts shēmas veidā. Individuālā atbalsta maksimālā summa, ko var piešķirt vienam uzņēmumam, principā nepārsniedz 1 % no kopējā budžeta, kas pieejams šādai shēmai, izņemot gadījumos, ko dalībvalstis pienācīgi pamatojušas.

b. Attiecināmās izmaksas var iekļaut tikai izmaksas par ieguldījumiem materiālos un nemateriālos aktīvos. Izmaksas, kas saistītas ar zemes iegādi, var iekļaut tikai tiktāl, ciktāl tās ir daļa no ieguldījumiem preču ražošanā vai pakalpojumu sniegšanā. Finanšu ieguldījumi nav atbilstīgi.

c. Dalībvalstis var attiecināt atbalstu tikai uz ieguldījumiem, ar kuriem atbalsta konkrētas ekonomikas jomas, kas ir īpaši svarīgas ekonomikas atveseļošanai. Tomēr šādus ierobežojumus nepieciešams zstrādāt plaši, un tie nedrīkst mākslīgi ierobežot atbilstīgos ieguldījumus vai potenciālos saņēmējus, kas novestu pie tā, ka ieguldījumi būtu vērsti tikai uz nelielu skaitu uzņēmumu.

d. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 15 % no attiecināmajām izmaksām. Tomēr:

i. attiecībā uz ieguldījumiem, ko veic mazie uzņēmumi(*), atbalsta intensitāti var palielināt par 20 procentpunktiem;

ii. attiecībā uz ieguldījumiem, ko veic mazie un vidējie uzņēmumi(**), atbalsta intensitāti var palielināt par 10 procentpunktiem; vai

iii. ieguldījumiem atbalstāmajos reģionos, kas atbilst Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas 14. panta nosacījumiem, izņemot Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas 14. panta 14. punktu, atbalsta intensitāti var palielināt par reģionālā atbalsta plānā noteikto atbalsta intensitāti, kas ir spēkā atbalsta piešķiršanas laikā attiecīgajā apgabalā.

e. Kopējais atbalsts, kas piešķirts saskaņā ar šo iedaļu, nedrīkst pārsniegt 10 miljonus EUR vienam uzņēmumam nominālā izteiksmē neatkarīgi no konkrētā atbalsta instrumenta. Tomēr atbalstāmajos reģionos kopējais atbalsts, kas piešķirts saskaņā ar šo iedaļu vienam uzņēmumam, nedrīkst pārsniegt atbalsta maksimālo summu, kas aprēķināta saskaņā ar Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas 14. pantu, izņemot Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas 14. panta 14. punktu un pamatojoties

uz piemērojamām atbalsta kartēm, pieskaitot 10 miljonus EUR nominālā izteiksmē neatkarīgi no konkrētā atbalsta instrumenta.

f. Atbalsta veidi var būt dažādi, tostarp neatmaksājamas dotācijas, nodokļu dotācijas vai atlikti maksājumi, subsidētas aizdevumu procentu likmes vai garantijas. Atmaksājamo instrumentu gadījumā dalībvalstis var paredzēt iespēju pārvērst par dotācijām saskaņā ar iepriekš noteiktiem nosacījumiem un pamatojoties uz iepriekš noteiktiem kritērijiem, kas jānosaka shēmā un jāprecizē individuālajos piešķiršanas lēmumos. Atmaksājamo instrumentu, piemēram, aizdevumu, kā arī garantiju maksimālais termiņš nedrīkst pārsniegt astoņus gadus.

90. Izvērtējot atbalsta pozitīvo ietekmi pret tā negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību, Komisija īpašu uzmanību pievērš ES Taksonomijas regulas (ES) 2020/852 3. pantam, tostarp principam “nenodarīt būtisku kaitējumu”, vai citām salīdzināmām metodēm. Komisija uzskata, ka ieguldījumiem, kas būtiski kaitē vides mērķiem (**), visticamāk, nav pietiekami pozitīvas ietekmes, lai atsvērtu to negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību (****).

91. Atbalstu saskaņā ar šo iedaļu var pieskaitīt paziņojamajam reģionālajam ieguldījumu atbalstam un kumulēt ar cita veida atbalstu saskaņā ar šā pagaidu regulējuma 20. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Atbalsta kopsumma nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 100 % no attiecināmajām izmaksām. Rezultātā nav iespējama kumulācija ar citiem atbalsta instrumentiem, kas ļauj segt finansējuma deficītu.

92. Atbalstu saskaņā ar šo iedaļu nevar piešķirt uzņēmumiem, kuri 2019. gada 31. decembrī jau bija nonākuši grūtībās (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas (****) nozīmē). Tas attiecas uz mikrouzņēmumiem un maziem uzņēmumiem (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas I pielikuma nozīmē), kas 2019. gada 31. decembrī jau bija nonākuši grūtībās, ar nosacījumu, ka tiem netiek piemērota kolektīva maksātnespējas procedūra saskaņā ar valsts tiesību aktiem un ka tie nav saņēmuši glābšanas atbalstu (****) vai pārstrukturēšanas atbalstu (*****).

93. Atbalstu saskaņā ar šo iedaļu var piešķirt līdz 2022. gada 31. decembrim. Atbalsts ieguldījumiem, kas veikti pirms 2020. gada 1. februāra, ir izslēgts.

94. Saskaņā ar šo iedaļu piešķirtu atbalstu uzskata par atbalstu ar stimulējošu ietekmi, ja saņēmējs attiecīgajai dalībvalstij ir iesniedzis rakstisku atbalsta pieteikumu pirms ir uzsākts darbs pie attiecīgā ieguldījuma.

95. Atkāpjoties no 94. punkta, uzskata, ka pasākumiem nodokļu atvieglojumu veidā ir stimulējoša ietekme, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a. ar attiecīgo pasākumu tiesības uz atbalstu tiek noteiktas saskaņā ar objektīviem kritērijiem, un dalībvalsts savu rīcības brīvību neīsteno nekādā citā veidā; kā arī

b. atbalsta shēma ir pieņemta un ir spēkā pirms uzsākts darbs pie attiecīgā ieguldījuma.

96. Ja ieguldījumu atbalsta shēmas sniedz atbalstu vienīgi garantiju vai aizdevumu, vai līdzīgu atmaksājamo instrumentu veidā, atkāpjoties no 89. punkta e. apakšpunkta, kopējais atbalsts vienam uzņēmumam nominālā izteiksmē nedrīkst pārsniegt 15 miljonus EUR, un atkāpjoties no 89. punkta d. apakšpunkta, atbalsta intensitāte nedrīkst pārsniegt 30 % no attiecināmajām izmaksām. Ja piemēro

89. punkta d.apakšpunkta i), ii) vai iii) punkta nosacījumus, šo maksimālo apjomu var palielināt saskaņā ar šiem noteikumiem. Šajā punktā minētās shēmas atbilst attiecīgi 25. punkta a. apakšpunktam, 25. punkta b. apakšpunktam, 25.a punkta pirmajam un otrajam teikumam vai 27. punkta a. apakšpunktam, 27. punkta b. apakšpunktam un 27.a punkta pirmajam un otrajam teikumam. Nav iespējama kumulācija ar citu atbalstu saskaņā ar šo iedaļu. Turklāt ir jāievēro 29., 30. un 31. punkts. Garantiju gadījumā tās nedrīkst pārsniegt:

i. 90 % no aizdevuma pamatsummas, ja zaudējumus proporcionāli un ar vienādiem nosacījumiem cieš kredītiestāde un valsts; vai

ii. 35 % no aizdevuma pamatsummas, ja zaudējumus vispirms pieskaita valstij un tikai pēc tam kredītiestādēm (t.i., pirmās kārtas zaudējumu garantija); kā arī

iii. abos iepriekš minētajos gadījumos, kad aizdevuma apjoms laika gaitā samazinās, piemēram, tādēļ, ka aizdevumu sāk atmaksāt, garantētā summa ir proporcionāli jāsamazina.

97. Dalībvalstis var arī apsvērt iespēju izveidot vai grozīt esošās shēmas saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami vides vai pētniecības projektiem, proti, Vides un enerģētikas atbalsta pamatnostādņēm (*****) vai Pētniecības, attīstības un inovācijas atbalsta pamatprogrammu (*****), lai atbalstītu ilgtspējīgu ekonomikas atveseļošanu. Komisija uzskata, ka, ņemot vērā mērķi veicināt Eiropas ekonomikas ātru atlabšanu, dalībvalstis var uz laiku paredzēt tādu shēmu izveidi vai esošo shēmu grozīšanu, kas ļautu segt arī lielāku individuālo atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādņēm, neprasot individuālu paziņojumu par pasākumiem. Komisija uzskatīs šādas atbalsta shēmas vai esošo shēmu grozījumus par saderīgiem, ja piemērojamie individuālo paziņojumu sliekšņi tiks pārsniegti par ne vairāk kā 50 %, ja būs ievēroti visi pārējie piemērojamo pamatnostādņu noteikumi, Komisijas lēmums, ar ko atļauj pasākumu, ir pieņemts pirms 2023. gada 1. janvāra un attiecīgais individuālais atbalsts ir piešķirts pirms 2024. gada 1. janvāra.

(*) Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas I pielikuma nozīmē.

(**) Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas I pielikuma nozīmē.

(***) Regulas (ES) 2020/852 17. panta nozīmē (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

(****) Attiecībā uz pasākumiem, kas ir identiski Padomes apstiprinātajiem atveseļošanas un noturības plānu pasākumiem, tiek uzskatīts, ka ir ievērots princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”, jo tas jau ir pārbaudīts.

(*****) Kā definēts Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas 2. panta 18. punktā.

(*****) Minētie uzņēmumi, kas ir saņēmuši glābšanas atbalstu, atbalstu saskaņā ar šo paziņojumu var saņemt, ja tie līdz atbalsta piešķiršanas brīdim ir atmaksājuši aizdevumu vai atsaukuši garantiju.

(*****) Minētie uzņēmumi, kas ir saņēmuši pārstrukturēšanas atbalstu, atbalstu saskaņā ar šo paziņojumu var saņemt, ja tā piešķiršanas brīdī uz tiem vairs neattiecas pārstrukturēšanas plāns.

(*****) Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.).

(*****) Nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai (OV C 198, 27.6.2014., 1. lpp.).”

58. Iekļauj šādu iedaļu:

“3.14. Maksātpējas atbalsts

98. Dalībvalstis var paredzēt atbalstu ekonomikas atveseļošanai, stiprinot uzņēmumu maksātpēju. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad ekonomikas krīzes dēļ ir palielinājušies uzņēmumu parāda līmeņi, kas var kavēt turpmākus ieguldījumus un ilgtermiņa izaugsmi. Šādi pasākumi būtu jāizstrādā tā, lai stimulētu privātos ieguldījumus uzņēmumos ar izaugsmes potenciālu.

99. Komisija šādus pasākumus uzskatīs par saderīgiem ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja būs izpildīti turpmāk minētie nosacījumi.

a. Maksātpējas atbalstu sniedz, stimulējot privātos ieguldījumus pašu kapitālā, subordinētajos parādos vai cita veida kvazikapitālā, tostarp daļās bez balsstiesībām vai līdzdalības aizdevumos.

b. Atbalstu piešķir, pamatojoties uz shēmu, valsts garantiju vai līdzīgu pasākumu veidā īpašiem ieguldījumu fondiem, lai stimulētu ieguldījumus galasaņēmējos. Šādus ieguldījumus veic, izmantojot finanšu starpniekus tādu ieguldījumu fondu veidā, kurus principā izraugās atklātā, pārrēdzamā un nediskriminējošā procedūrā. Atlīdzība šo fondu pārvaldniekiem principā būtu jābalsta uz visa fonda portfeļa darbības rezultātiem.

c. Atbilstīgie galīgie saņēmēji ir tikai MVU un mazi vidējas kapitalizācijas uzņēmumi (*).

d. Ciktāl kredītiestādes darbojas kā finanšu starpnieki saistībā ar pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo iedaļu, piemēram, vērtspapīrojot šādus ieguldījumus, lai tos darītu pieejamus citiem ieguldītājiem, tām ir jāuzņemas atbilstoša riska daļa. Vismaz 10 % no šādu instrumentu apjoma saglabāšana iestādes bilanci, visticamāk, tiktu uzskatīta par piemērotu riska dalīšanu.

e. Atbilstīgās shēmas piesaista jaunus papildu ieguldījumus no privātiem ieguldītājiem. Lēmumus par ieguldījumiem nepieciešams pieņemt uz peļņas gūšanu orientētā veidā, pamatojoties uz uzņēmējdarbības vai investīciju plāniem, kas pierāda, ka atbalstītie galasaņēmēji ir ilgtermiņā dzīvotspējīgi uzņēmumi.

f. Visi institucionālie ieguldītāji neatkarīgi no to veida vai ģeogrāfiskās atrašanās vietas ar vienādiem nosacījumiem var ieguldīt izveidojamos ieguldījumu fondos.

g. Atbalsts nodrošina, ka ieguldītāji uzņemas pienācīgu riska daļu, lai nodrošinātu uz peļņu orientētus ieguldījumus. Pirmās kārtas zaudējumu gadījumā, ko sedz valsts, šādu riska dalīšanu var panākt, ierobežojot šādas garantijas vai līdzīga pasākuma vērtību līdz ne vairāk kā 30 % no pamatā esošā portfeļa, tostarp tikai pamatsummas bez procentiem vai papildu saistībām.

h. Garantijas ilgums kopumā nedrīkst pārsniegt astoņus gadus neatkarīgi no pamatā esošā instrumenta. Parāda garantiju gadījumā tā nedrīkst pārsniegt pamatā esošā parāda instrumenta termiņu. Attiecībā uz kapitāla ieguldījumiem garantija nevar segt ieguldījumus, ko minētais fonds veicis pēc 101. punktā norādītā datuma.

i. Garantijas mobilizēšana ir līgumiski saistīta ar īpašiem nosacījumiem (“garantijas notikumi”), kas var sniegties līdz pat obligātajam paziņojumam par saņēmēja uzņēmuma bankrotu vai jebkurai citai līdzīgai procedūrai. Par šiem nosacījumiem pusēm jāvienojas tad, kad garantiju sākotnēji piešķir. Ja garantijas tiek sniegtas kapitālieguldījumiem, atbilstīgos zaudējumus ar garantiju var segt tikai brīdī, kad fonds ir likvidēts un visi portfeļa ieguldījumi ir atsavināti saskaņā ar tirgus nosacījumiem.

j. Valsts uzņemtais risks atspoguļojas adekvātos, uz tirgu vērstos ieņēmumos. Šādi ieņēmumi var būt tieša atlīdzība garantijas prēmijas veidā vai tiesības piedalīties šādu fondu uzkrātajā peļņā, arī atkarībā no instrumenta veida (pakārtotie aizdevumi vai pašu kapitāls). Tie ir jākalibrē, ņemot vērā galasaņēmēju ieguldījumu kategoriju, aptverto instrumentu veidus un piešķirtās aizsardzības ilgumu.

k. Tiek īstenoti efektīvi aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka priekšrocības pēc iespējas tiek nodotas galīgajiem saņēmējiem.

l. Kopējā piešķirtā finansējuma summa vienam uzņēmumam nepārsniedz 10 miljonus EUR.

m. Ņemot vērā pienācīgu pamatojumu, ko dalībvalsts sniegusi Komisijai, un papildu nosacījumus konkurences izkropļojumu ierobežošanai, Komisija var pieņemt alternatīvas atlases un atlīdzības metodes, lielākas finansējuma summas un/vai vidēja lieluma uzņēmumus.

100. Finanšu iestādes netiek uzskatītas par galīgajiem saņēmējiem.

101. Atbalstu saskaņā ar šo iedaļu var piešķirt līdz 2023. gada 31. decembrim.

102. Atbalstu saskaņā ar šo iedaļu var kumulēt ar citu atbalstu, ja ir ievēroti attiecīgie robežlielumi un citi nosacījumi šādam citam atbalstam. Tomēr atbalstu saskaņā ar šo iedaļu nevar piešķirt uzņēmumiem, kas saņem atbalstu saskaņā ar šā paziņojuma 3.11. iedaļu.

(*) Kā definēts 52. punkta xxvii) apakšpunktā Pamatnostādnēs par valsts atbalstu, lai veicinātu riska finansējuma ieguldījumus (OV C 19, 22.1.2014., 4. lpp.).”

59. Regulējuma 88.–96. punktu pārnumurē par 103.-111. punktu.

60. Regulējuma 90. punktu pārnumurē par 105. punktu un aizstāj ar šādu:

“105. Līdz 2022. gada 30. jūnijam dalībvalstīm ir jāiesniedz Komisijai to shēmu ietvaros veikto pasākumu saraksts, kuras apstiprinātas, balstoties uz šo paziņojumu.”

61. Regulējuma 93. punktu pārnumurē par 108. punktu un aizstāj ar šādu:

“108. Komisija piemēro šo paziņojumu no 2020. gada 19. marta, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ekonomisko ietekmi, kas prasa tūlītēju rīcību. Šis paziņojums ir pamatots ar pašreizējiem ārkārtas apstākļiem, un tas netiks piemērots pēc tajā minētā datuma. Komisija līdz 2022. gada 30. jūnijam pārskatīs visas šā paziņojuma iedaļas, pamatojoties uz nozīmīgiem konkurences vai ekonomiskiem apsvērumiem. Gadījumos, kad tas ir lietderīgi, Komisija arī var precizēt savu pieeju konkrētos jautājumos.”

3. TERMIŅA PAGARINĀŠANA ATTIECĪBĀ UZ NODODAMO RISKU VALSTU SARAKSTA IZSLĒGŠANU NO ĪEKA

62. Komisija visus komerciālos un politiskos riskus, kas saistīti ar eksportu uz turpmāk uzskaitītajām valstīm, līdz 2022. gada 31. martam uzskata par uz laiku nenododamiem.

Beļģija	Kipra	Slovākija
Bulgārija	Latvija	Somija
Čehija	Lietuva	Zviedrija
Dānija	Luksemburga	Austrālija
Vācija	Ungārija	Kanāda
Igaunija	Malta	Islande
Īrija	Nīderlande	Japāna
Grieķija	Austrija	Jaunzēlande
Spānija	Polija	Norvēģija
Francija	Portugāle	Šveice
Horvātija	Rumānija	Apvienotā Karaliste
Itālija	Slovēnija	Amerikas Savienotās Valstis

PIELIKUMS

Informācija, kas jāietver to esošo atbalsta pasākumu sarakstā, kuri atļauti saskaņā ar pagaidu regulējumu valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā, un attiecībā uz kuriem Komisijai ir paziņots par piemērošanas laikposma pagarināšanu, budžeta palielināšanu un/vai citiem grozījumiem, lai saskaņotu minētos pasākumus ar pagaidu regulējumu, kas grozīts ar šo paziņojumu.

Dalībvalstis tiek aicinātas apvienot savus grozījumus, attiecīgos gadījumos izmantojot šo sarakstu grupu paziņojumā.

Esošo pasākumu un plānoto izmaiņu saraksts					
Atļautā pasākuma valsts atbalsta numurs ¹⁵	Nosaukums	Paziņotais grozījums (ar iespējamu apakšiedalījumu 1., 2., 3. utt. grozījums)	Ar plānotajām izmaiņām saistītais pagaidu regulējuma punkts	Apliecinājums, ka esošajā pasākumā nav citu izmaiņu	Valsts juridiskais pamats grozījumam

¹⁵ Ja pasākums ir grozīts, lūdzu, norādiet sākotnējā atļaujas piešķiršanas lēmuma valsts atbalsta numuru.